

Dosarul nr. 2rc-20/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Farmaco” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Consito-LMT” împotriva Întreprinderii Mixte „Farmaco” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere,

împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Farmaco” Societate pe Acțiuni ca depus în afara termenului legal

c o n s t a t ă:

La data de 03 octombrie 2017, SRL „Consito-LMT” a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva ÎM „Farmaco” SA, solicitând încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 175.293 de lei cu titlu de datorie, 27.478,50 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 15.319,38 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, precum și 56.944 de lei taxa de stat, 10.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 1.700 de lei cheltuieli legate de asigurarea acțiunii.

Prin hotărârea din 09 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă și s-a încasat din contul ÎM „Farmaco” SA în beneficiul SRL „Consito-LMT” suma de 175.293 de lei cu titlu de datorie, 27.4478,50 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 15.319,38 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, precum și 56.944 de lei taxa de stat, 10.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 1.700 de lei cheltuieli legate de asigurarea acțiunii, în total 236.734,88 de lei.

La 24 august 2018, ÎM „Farmaco” SA a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 06 septembrie 2018 și 06 noiembrie 2018, ÎM „Farmaco” SA a depus cerere de apel completată, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, casarea hotărârii din 09 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de către ÎM „Farmaco” SA ca depus în afara termenului legal.

La 21 noiembrie 2018, ÎM „Farmaco” SA, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Marcel Moraru în baza mandatului seria MA nr. 1312453 din 24 august 2018, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, soluționând prin decizie problema în fond, cu repunerea în termen a cererii de apel și examinarea acesteia.

În motivarea recursului ÎM „Farmaco” SA a indicat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că la 06 noiembrie 2018 a depus cerere de completare a cererii de repunere în termen, unde a invocat motive suplimentare, precum și că instanța de apel nu i-a înmănat referința depusă de către intimata, încălcându-i în așa mod accesul liber la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 19 noiembrie 2018 atât în adresa ÎM „Farmaco” SA, cât și reprezentantului acesteia – avocatul Marcel Moraru (f.d. 218), însă nu se atestă date când a fost recepționată.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către ÎM „Farmaco” SA la 21 noiembrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 23 ianuarie 2019, în adresa SRL „Consito-LMT” a fost expediată copia recursului declarat de către ÎM „Farmaco” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și ale persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Reieșind din prevederile art. 111 alin. (1) și (3) din Codul de procedură, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 09 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea SRL „Consito-LMT” și s-a încasat din contul ÎM „Farmaco” SA în beneficiul acesteia suma de 175.293 de lei cu titlu de datorie, 27.4478,50 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 15.319,38 de lei cu titlu de penalitate de întârziere, precum și 56.944 de lei taxa de stat, 10.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 1.700 de lei cheltuieli legate de asigurarea acțiunii, în total 236.734,88 de lei.

Se reține că copia dispozitivului hotărârii din 09 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată în adresa ÎM „Farmaco” SA la 10 iulie 2018 și recepționată de către aceasta la 25 iulie 2018 (f.d. 169, 188-189).

La 24 august 2018, ÎM „Farmaco” SA a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 185).

La 06 septembrie 2018 și 06 noiembrie 2018, ÎM „Farmaco” SA a depus cerere de completare a cererii de apel, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, casarea hotărârii din 09 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de către ÎM „Farmaco” SA ca depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată soluția instanței de apel de respingere a cererii ÎM „Farmaco” SA de repunere în termen a apelului și de restituire al acestuia ca depus înafara termenului legal, or, termenul-limită pentru depunerea apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a expirat la data de 07 august 2018, inclusiv, însă cererea de apel a fost depusă abia la 24 august 2018, recurenta-apelantă neîncadrându-se în termenul de 30 de zile calculat din ziua în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe.

Nu poate fi reținut argumentul ÎM „Farmaco” SA precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că la 06 noiembrie 2018 a depus cerere de completare a cererii de repunere în termen, unde a invocat motive suplimentare, precum și că instanța de apel nu i-a înmănat referința depusă de către intimata, încălcându-i în așa mod accesul liber la justiție și la un proces echitabil, or, acesta de fapt exprimă dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu justifică în nici un mod neprezentarea apelului până la data de 07 august 2018.

Or, ÎM „Farmaco” SA, știind cu certitudine că pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, se află prezenta cauză civilă, urma să întreprindă măsuri de a se interesa de soarta dosarului respectiv și după caz să facă cunoștință cu hotărârea din 09 iulie 2018 până la expirarea termenului de atac al acesteia – 07 august 2018, inclusiv.

Se reține că persoana interesată întru apărarea dreptului său, este obligată de a se informa și de a urmări procesul exercitării dreptului, aceasta manifestându-se și în procesul de judecată prin intermediul căruia se contestă acest drept și în cazul enunțat ÎM „Farmaco” SA a neglijat obligația sa de informare pentru a-și exercita dreptul său de atac.

În cele din urmă, instanța de recurs consideră că recurenta-apelantă ÎM „Farmaco” SA nu a demonstrat faptul imposibilității de a cunoaște despre data emiterii hotărârii primei instanțe.

Chiar și în situația în care recurenta-apelantă ÎM „Farmaco” SA a luat cunoștință de hotărârea din 09 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, abia la 25 iulie 2018 oricum apelul său este vădit depus peste termenul de 30 zile prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și nici nu explică faptul de ce dânsa a declarat apel împotriva acesteia tocmai la data de 24 august 2018, fără a indica vre-un motiv justificativ.

Or, termenul de declarare a apelului prevăzut de legislația în vigoare este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării acestuia.

Totodată, art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, termenul de declarare al apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune apelul în termen.

Se reține că reprezentantul ÎM „Farmaco” SA – administratorul Sergiu Colța a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 09 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru abia la 24 august 2018, adică peste 30 de zile prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fără a prezenta dovada imposibilității actului de procedură în interiorul termenului prevăzut de lege.

Pe cale de consecință, și ținând cont de faptul că apelul a fost declarat abia la 24 august 2018, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fără a indica vre-un motiv justificativ și fără anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea ÎM „Farmaco” SA de repunere în termen a cererii de apel și de a restitui apelul acesteia ca depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către ÎM „Farmaco” SA și a menține încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Farmaco” Societate pe Acțiuni,

Se menține încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Consito-LMT” împotriva Întreprinderii Mixte „Farmaco” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic